

TENNESSEE WILLIAMS, *Memòries*. (Traducció: TNC)

Irreductible entusiasta de qualsevol empresa que abordés, el meu germà petit, Dakin, havia convertit la petita parcel·la d'herba que teníem darrere del pis d'Enright en un hortet tan sorprenent com complet. Si hi creixien flors, ho feien eclipsades per la profusió de poncems, carbasses i altres vegetals comestibles.

Jo, evidentment, hauria ocupat tot aquell espai amb rosers, però dubto molt que haguessin tingut roses. Les fantasies, diguem-ne així, les meravelloses fantasies de la meva vida, no s'orientaven en absolut a fins d'èxit, de manera que no recordo cap rosa en tots els anys que vaig passar a Saint Louis i les seves rodalies, amb l'excepció de les dues Roses vives de la meva família: la meva àvia, la Rose O. Dakin, i, per descomptat, la meva germana, la Rose Isabel.
[...]

La Rose va ser popular a l'Institut d'Ensenyament Superior, però només per una breu temporada. La seva bellesa residia sobretot en els seus expressius ulls verd-gris i en els seus cabells arrissats i castanys. Però era massa estreta d'espatlles i el nerviosisme que li causava la

companyia masculina la duia a enfonsar el pit, de manera que les espatlles es veien encara més estrets, i així, el seu cap, molt Williams i de trets molt accentuats, semblava massa gran per aquell cos prim i de pits petits. A més a més, quan sortia amb un noi, parlava amb una animació gairebé històrica que pocs sabien com interpretar.

La seva primera crisi es va produir poc després que jo hagués sofert l'atac cardíac que va posar fi a la meva carrera d'escrient i missatger de l'empresa de calçat.

Com he dit anteriorment, la primera nit que vaig passar a casa després de sortir del St. Vincent's Hospital, la Rose va entrar com somnàmbula a la meva minúscula habitació i va dir «Morim plegats».

Puc assegurar-los que la idea no m'atreia de forma irresistible. Un cop alliberat per fi dels meus tres anys de mecanògraf a la Continental, tenia ben poques ganes de plantejar-me un suïcidi col·lectiu amb la meva família, ni tan sols a proposta de la Rose, ni per més justificat que pogués estar aquell oferiment.

La Rose va passar uns quants dies en estat de demència. Una tarda es va ficar a la bossa un ganivet de cuina i es va

disposar a sortir cap a la consulta del seu psiquiatra, amb propòsits evidentment homicides.

Va ser la meva mare qui es va adonar del ganivet i l'hi va treure.

Després, al cap d'un o dos dies, va cedir aquell primer atac de demència precoç i la Rose va tornar a ser, almenys en aparença, la criatura d'abans, ara molt callada.

Uns dies més tard vaig marxar a Memphis, a recuperar-me a la caseta que tenien els meus avis a Snowden Avenue, prop de la Southwestern University.

Crec que va ser per aquella època quan el nostre vell i sensat metge de capçalera li va dir a la meva mare que la salut física i mental de la Rose depenia del que a miss Edwina [la seva mare] li va semblar una monstruositat: un matrimoni arranjat, una mena de matrimoni «terapèutic». És evident que el vell doctor Alexander havia trobat l'autèntica causa dels trastorns de la Rosa. La meva germana era una noia molt normal, però de poderosa sexualitat, que s'estava destruint a si mateixa físicament i mentalment a causa de les repressions imposades pel puritanisme monolític de miss Edwina.

És possible que hagi omès involuntàriament moltes referències a les relacions d'inusitada intimitat que van tenir lloc entre la Rose i jo. Un sagaç crític teatral ha apuntat que l'autèntic tema de la meva obra és l'«incest». La meva germana i jo vam mantenir una estreta relació que de cap manera no va ser tacada pel coneixement carnal. En realitat, un mutu pudor físic ens impedia les expansions fortuïtes que s'observen en el tracte familiar, per exemple, dels pobles mediterranis. I a pesar d'això, el nostre amor recíproc era, i és, el més profund que vam conèixer i explica molt bé, potser, la nostra renúncia als afectes extrafamiliars. [...]

Anys més tard, el 1949 o el 1950, després que l'apaivaguessin tan tràgicament amb la lobotomia prefrontal que li van fer a finals de la dècada dels trenta, la Rosa va estar vivint amb un matrimoni ancià, a una granja propera al manicomi.

[...]

Què vol dir, ser escriptor? Jo diria que vol dir ser lliure.

Ser lliure és haver aconseguit l'objectiu de la teva vida.

Significa tota mena de llibertats.

Significa la llibertat d'aturar-te quan així ho desitges, d'anar on et vingui de gust, en el moment que et vingui de gust; significa ser viatger, aquí i allà, un viatger que passa per molts hotels, trist o content, sense obstacles i sense massa càrrega.

Significa la llibertat de ser. I tal com algú va observar sàviament, si no pots ser tu mateix, ¿quin sentit ser cap altra cosa?